

**Quickscan en aanvullend onderzoek
Flora- en faunawet**

Oude Telgterweg 120/122 te Ermelo

Rapportnummer: 20141171/rap01
Status rapport: definitief
Datum rapport: 2 oktober 2015

Auteur: P.I. (Pim) Godschalk en E. (Esther) Schiedon
Projectleider: D. (Dirk) van der Est
Kwaliteitscontrole: D. (Dirk) van der Est

Opdrachtgever: De Bunte Vastgoed Oost BV
t.a.v. de heer W. van den Top
Postbus 8029
6710 AA Ede

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doel	1
1.3 Gebiedenbescherming	1
1.4 Leeswijzer	2
2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE	3
2.1 Beschrijving huidige situatie	3
2.2 Werkzaamheden en toekomstige situatie	4
3 AANWEZIGHEID BESCHERMDE SOORTEN	5
3.1 Onderzoeksmethode	5
Quickscan	5
Aanvullend onderzoek	5
3.2 Resultaten quickscan	5
Resultaten literatuuronderzoek	5
Resultaten veldbezoek 23 december 2014	6
Flora	6
Vogels	6
Vleermuizen	7
Overige zoogdieren	8
Amfibieën	9
3.3 Resultaten aanvullend onderzoek	9
Vogels	9
Vleermuizen	9
4 EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN	10
4.1 Inleiding	10
4.2 Broedvogels (tijdens broedseizoen beschermd)	10
4.3 Vleermuizen	10
4.4 Conclusies en aanbevelingen	11
5 LITERATUUR	12

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens om op de locatie Oude Telgterweg 120/122 te Ermelo woningen te realiseren. Op het terrein zijn nu een onbemand tankstation aanwezig en gebouwen van een voormalige autogarage.

De voorgenomen plannen leiden mogelijk tot het overtreden van verbodsbepalingen op beschermde soorten, die zijn genoemd in tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet. Via de Flora- en faunawet is de bescherming van een aantal soorten planten en dieren in Nederland vastgelegd. In de wet zijn soorten opgenomen die landelijk of op Europees niveau zeldzaam zijn of worden. Het voorgenomen plan heeft mogelijk negatieve gevolgen op (de leefgebieden van) beschermde soorten. Het is volgens deze wetgeving niet toegestaan om het leefgebied aan te tasten.

Een overtreding van verbodsbepalingen op soorten uit de zwaardere beschermingscategorieën (tabel 2 en 3) is te voorkomen door, voorafgaand aan de werkzaamheden, voorzorgsmaatregelen te treffen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort. Voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het voorkomen van de negatieve gevolgen van een activiteit op beschermde soorten.

Er geldt echter wel een ontheffingsplicht voor de soorten uit de zwaardere beschermingscategorieën (tabel 2 & 3) als de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen niet kan worden behouden door het nemen van voorzorgsmaatregelen. Vleermuizen behoren onder andere tot deze categorie.

De geplande werkzaamheden worden getoetst door middel van een quickscan. De quickscan is een verkennende toets om na te gaan of beschermde soorten in het plangebied voorkomen. Daarnaast is het doel om in te schatten of er een kans is op overtreding van de Flora- en Faunawet. Een quickscan geeft echter mogelijk geen definitief uitsluitsel over het al dan niet voorkomen van beschermde soorten en het al dan niet overtreden van de wet.

1.2 Doel

De doelstelling voor de quickscan is geformuleerd in vijf onderzoeksvragen:

- Welke beschermde soorten flora en fauna, genoemd in tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet, maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?
- Is aanvullend onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk?
- Wat zijn de globale effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde soorten, die (mogelijk) gebruik maken van de planlocatie als onderdeel van het leefgebied?
- Welke algemene maatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen of te beperken?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen?

1.3 Gebiedenbescherming

Via de Natuurbeschermingswet 1998 zijn verschillende gebieden in Nederland beschermd (Natura 2000-gebieden). Ook gebieden die onder Natuurwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS) vallen zijn beschermd. Het plangebied (gelegen in de bebouwde kom van het dorp Ermelo) ligt niet in een Natura 2000-gebied of binnen de NNN. Op circa 1 kilometer afstand van het plangebied liggen deze gebieden wel. Zo is de Veluwe (ten zuidoosten van het plangebied) een Natura 2000-gebied. Tevens bevinden zich rond het dorp Ermelo diverse delen van het Gelders Natuurnetwerk (onderdeel van de NNN). Aangezien de voorgenomen ontwikkeling kleinschalig is en er geen externe effecten te verwachten zijn, is toetsing aan de regelgeving omtrent de Natura 2000 en de NNN echter niet van

toepassing. Het voornemen hoeft alleen aan de soortbescherming van de Flora- en faunawet te worden getoetst.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied weergegeven en de uit te voeren werkzaamheden zijn hier benoemd. Hoofdstuk 3 gaat in op de aanwezigheid van beschermde soorten.

In hoofdstuk 4 worden de globale effecten bepaald van het plan op de soorten die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied. Hier worden ook globaal maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. In de conclusie wordt beargumenteerd of een vervolgonderzoek, nader maatregelenpakket en/of een ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 Beschrijving huidige situatie

Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Ermelo aan de Oude Telgterweg 120/122 (zie figuur 2-1). Binnen het plangebied is een onbemand tankstation aanwezig en gebouwen van een voormalige autogarage/dealer. De omgeving rondom de gebouwen is volledig verhard met klinkers of beton. Doordat het pand al enige tijd niet meer onderhouden wordt, is het in slechte staat. De buitenruimte is daardoor verruigd met onder andere pionierflora en mossen (zie figuur 2-2).

Aan de achterzijde (noordzijde) zijn enkele open stootvoegen aanwezig. De meeste hiervan waren zeer smal. In de muur zaten verder diverse beschadigingen, zodat er sprake is van tocht. Veel (houten) daklijsten zijn ook beschadigd; op sommige plekken ontbreken hele stukken. De daken zijn plat uitgevoerd met een bitumen of metalen afwerking.

Figuur 2-1. Globale ligging plangebied (bron ondergrond: Bing Maps).

Binnen het plangebied zijn enkele jonge bomen aanwezig met een stamdikte van hooguit 10 cm. Oude, dikke bomen met holten of scheuren in de bast zijn niet aanwezig. Het plangebied grenst aan diverse achtertuinen, waarvan het gescheiden is door houten of betonnen schuttingen of hekwerken. Hierover groeit op enkele plekken klimop die over de schuttingen heen ook het plangebied ingroeit. In enkele tuinen staan grote bomen, deze staan dus niet in het plangebied. In figuur 2-2 is een foto-impressie van het plangebied weergegeven.

Watergangen ontbreken in het plangebied.

Figuur 2-2. Situatie plangebied eind 2014.

2.2 Werkzaamheden en toekomstige situatie

De bebouwing wordt gesloopt, de aanwezige beplanting (wat struiken en klimop) wordt verwijderd. Hierna vindt nieuwbouw van woningen plaats (zie figuur 2-3).

Figuur 2-3. Inrichtingsplan voorgenomen ontwikkeling.

3 AANWEZIGHEID BESCHERMDE SOORTEN

3.1 Onderzoeksmethode

Quickscan

De quickscan is uitgevoerd door een literatuurstudie en een veldbezoek uit te voeren. De literatuurstudie heeft als doel om een beeld te krijgen van aanwezige beschermde soorten (tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet) in de omgeving, zodat de kans op voorkomen in de betreffende plangebieden kan worden geschat. Soorten uit de eerste beschermingscategorie zijn mogelijk ook aanwezig in het plangebied, deze zijn verder buiten beschouwing gelaten. Er geldt namelijk een vrijstelling voor deze soorten bij ruimtelijke ingrepen.

Voor het verkrijgen van informatie is gebruik gemaakt van openbaar toegankelijke broninformatie via internet en literatuur (zie literatuurlijst). Dit geeft echter geen compleet beeld. Daarom is middels een veldbezoek gekeken naar de geschiktheid van het plangebied als leefgebied voor diverse beschermde soorten. Op 23 december 2014 is daarom een veldbezoek gebracht aan het plangebied. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen, zoals uitwerpselen, pootafdrukken en aanwezige (oude) nesten. Tevens is rondom coniferen/naaldbomen gekeken naar braakballen (mogelijke roestplek ransuilen).

De quickscan is uitgevoerd door een ervaren ecooloog van ATKB. De ecooloog voldoet aan de definitie die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl, voorheen Dienst Regelingen) hanteert van een ter zake kundige ecooloog. Daarnaast is ATKB aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

Aanvullend onderzoek

Door de gemeente Ermelo is beoordeeld dat door enkel een veldbezoek in december 2014 uit te voeren, onvoldoende inzicht wordt verkregen in het gebruik van de locatie door vleermuizen en/of broedvogels. Dit aangezien de maand december in de winter(rust)periode van fauna is gelegen en in deze periode normaliter geen in gebruik zijnde vogelnesten en/of actieve vleermuizen worden waargenomen. Derhalve is in de avond van 23 september 2015 een tweede bezoek aan de locatie gebracht. Hierbij is gelet op de aanwezigheid van (oude) vogelnesten en de aanwezigheid van vleermuizen. Tevens is gelet op sporen van terreingebruik, zoals uitwerpselen.

De aanwezigheid van vogelnesten is onderzocht door middel van zichtwaarnemingen. De aanwezigheid van vleermuizen (verblijfplaatsen, vliegroutes en/of foerageergebieden) is onderzocht door middel van een batdetector van het type Pettersson D240x en zichtwaarnemingen (bijvoorbeeld van uitvliegende vleermuizen uit een gebouw). Een batdetector zet de voor mensen onhoorbare geluiden van vleermuizen om in hoorbare geluiden. Aan de hand van frequentie en ritme van de geluiden is het mogelijk om de vleermuissoorten te onderscheiden. Gekoppeld aan de batdetector worden met behulp van een opnameapparaat (Edirol R-09HR) opnames gemaakt van in het veld moeilijk te determineren soorten. Vleermuisgeluiden van de groep *Myotis* zijn meestal lastiger in het veld te herkennen. Deze geluiden zijn achteraf op kantoor met behulp van het programma Batsound te analyseren en soorten zijn hierbij op naam te brengen.

3.2 Resultaten quickscan

Resultaten literatuuronderzoek

Voor het literatuuronderzoek (zie tabel 3-1) is het dorp Ermelo en de directe omgeving als zoekgebied gebruikt. De website www.telmee.nl biedt gegevens uit de NDFF op 5x5 km hok niveau. Dit zijn ruwe data die echter wel inzicht bieden in het algehele verspreidingsbeeld van beschermde soorten, zoals de steenmarter. Verder is, op basis van het biotoop (bebouwing in de bebouwde kom, geen oppervlaktewater) een expert judgement uitgevoerd. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied zijn vissen en ongewervelden die in het water leven buiten beschouwing gelaten.

Tabel 3-1: mogelijk aanwezige soorten op grond van verspreidingsbeeld uit literatuur.

Soortgroep	Mogelijk aanwezige soorten op grond van verspreiding	Toelichting op waarneming
Flora	geen	expert judgement
Broedvogels jaarrond beschermd (cat. 1 t/m 4)	huismus, gierzwaluw, sperwer, ransuil	expert judgement (soorten die in bebouwd gebied voor kunnen komen)
Broedvogels niet jaarrond inventarisatie gewenst beschermd (cat. 5)	boomklever, -kruiper, ekster, zwarte kraai, spreeuw, zwarte roodstaart, kool- en pimpelmees	expert judgement (soorten die in bebouwd gebied voor kunnen komen)
Broedvogels (tijdens broedseizoen beschermd)	diverse soorten als merel, roodborst, winterkoning	expert judgement (soorten die in bebouwd gebied voor kunnen komen)
Zoogdieren (vleermuizen)	gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger	www.telmee.nl en expert judgement (gebouwbewonende soorten)
Zoogdieren (grondgebonden)	steenmarter, boommarter, eekhoorn	www.telmee.nl en expert judgement (soorten die in bebouwd gebied kunnen voorkomen)
Amfibieën en reptielen	geen tabel 2- of 3-soorten	Creemers & Van Delft, 2009; expert judgement (water ontbreekt, reptielen in de bebouwde kom uit te sluiten)
Vissen	geen	oppervlaktewater ontbreekt
Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	geen	expert judgement:

Vanwege de ongeschiktheid van het plangebied voor vissen (geen water), dagvlinders en libellen (vrijwel gehele plangebied verhard en ligging in bebouwde kom) en overige ongewervelden (platte schijfhoren, vliegend hert) worden deze soortgroepen verder niet meer behandeld in deze quickscan.

Resultaten veldbezoek 23 december 2014

Flora

Het plangebied is ongeschikt voor beschermde planten, omdat het vrijwel volledig verhard is. In de hoeken van het terrein zijn rommelige hoekjes ontstaan waar wel pioniersoorten groeien, maar voor beschermde plantensoorten zoals orchideeën zijn geen geschikte groeiplaatsen aanwezig.

Groeiplaatsen voor beschermde flora ontbreken in het plangebied.

Vogels

Uitleg beschermingswerking

De nesten van alle broedvogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd, daarnaast is een aantal soorten jaarrond beschermd (interpretatie van RVO.nl). Jaarrond beschermde vogels kunnen in gebouwen worden aangetroffen, of in bomen, in eksternesten (categorie 1 t/m 4). Ook zijn broedvogels onderscheiden die in principe niet jaarrond beschermd zijn, maar het ministerie verlangt wel een inventarisatie en de soorten zijn wel jaarrond beschermd als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen (categorie 5). Vanwege het ontbreken van oude bomen kan echter op voorhand gesteld worden dat eventueel in het plangebied broedende vogels uit categorie 5, geen grote of belangrijke populaties vormen. Een jaarronde bescherming is dan niet gerechtvaardigd, zodat soorten uit deze categorie worden behandeld als algemene broedvogels (alleen tijdens het broedseizoen beschermd).

Broedvogels jaarrond beschermd (categorie 1 t/m 4)

De nesten van vogelsoorten binnen deze categorieën zijn jaarrond beschermd. Dit geldt ook voor de directe omgeving die nodig is om de jongen succesvol groot te brengen (foeragegebied).

In tabel 3-1 is genoemd dat in de omgeving mogelijk enkele soorten voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn enkele huismussen gehoord in aangrenzende achtertuinen van woningen. Binnen het plangebied ontbreken geschikte broedgelegenheden echter, pannendaken met geschikte holten ontbreken bijvoorbeeld. Voor andere soorten als de gierzwaluw, sperwer of ransuil ontbreken geschikte broedplaatsen (geen pannendak, geen (naald)bomen).

De huismussen uit de omgeving foerageren mogelijk in het plangebied. De hoeveelheid verharding neemt echter af door het voornemen woningen te bouwen (want er komen tuinen en openbaar groen), zodat ook in de nieuwe situatie foerageermogelijkheden aanwezig zijn. Het leefgebied van de huismus blijft behouden.

Het plangebied is ongeschikt voor jaarrond beschermde vogels als nestgelegenheid, het leefgebied van de huismus blijft behouden.

Broedvogels tijdens broedseizoen beschermd

In het plangebied kunnen diverse algemene broedvogels voorkomen (zie tabel 3-1). Langs de randen zijn hier en daar (overhangende) struiken of klimop aanwezig waarin een enkel broedgeval aanwezig kan zijn. Verder biedt het plangebied echter weinig leefgebied voor vogels, omdat het geheel verhard of bebouwd is.

In het plangebied kunnen algemene soorten broedvogels voorkomen.

Vleermuizen

Diverse vleermuizen maken gebruik van gebouwen als verblijfplaats maar er zijn ook boombewonende vleermuizen. Vleermuizen maken gebruik van kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven en wisselen van verblijfplaats. Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige elementen als vlieg- en/of foerageerroute. Lijnvormige elementen zijn onder andere aaneengesloten bomenrijen en watergangen. Algemene, gebouwbewonende soorten uit de bebouwde kom als gewone en ruige dwergvleermuis (de laatste komt zowel in gebouwen als bomen voor) en de laatvlieger kunnen daarom voorkomen in en rond het plangebied.

Verblijfplaatsen

De gebouwen zijn ongeschikt om te fungeren als verblijfplaats voor vleermuizen. In figuur 3-1 zijn twee impressies opgenomen van de bebouwing. Hoewel de bebouwing grotendeels bestaat uit gemetselde dubbele muren met een open spouw daartussen (duidelijk zichtbaar op enkele plekken met beschadigingen/ontbrekende stenen), zijn er maar weinig open stootvoegen aanwezig. Alleen aan de noordzijde van het gebouw zijn enkele van deze voegen aangetroffen. De stootvoegen waren merendeels erg smal (< 1 cm), andere waren aanwezig vlakbij scheuren of andere beschadigingen in de muren. Hierdoor zijn dergelijke openingen te tochtig. Rondom de stootvoegen zijn geen uitwerpselen of andere sporen van vleermuizen gezien. Wel was er vuil en her en der spinrag aanwezig. Al met al is de bebouwing zodoende ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Op veel plekken is er sprake van aluminium gevelbekleding, soms tegen een houten schot. Met metaal beklede gevels zijn ongeschikt voor vleermuizen, omdat het microklimaat te onstabiel is (te weinig isolerend). Omdat deze golfplaten geribbeld zijn, zijn er vaak veel openingen aan boven- en onderzijde aanwezig, waardoor er ook veel tocht aanwezig kan zijn.

Figuur 3-1. De bebouwing is ongeschikt als verblijfplaats. Links aluminium gevelbekleding, rechts een muur die aan de achterzijde met hout is afgewerkt, maar in slechte staat is.

Tot slot zijn er ook delen van het gebouw afgewerkt met houten daklijsten. In potentie kunnen houten daklijsten geschikt zijn, maar in het plangebied zijn deze in een zeer slechte staat. Op diverse plekken ontbreken een of meerdere planken, of zijn delen van planken afgebroken of geheel weggerot. Hierdoor ontstaat tocht in de daklijsten, zodat deze ongeschikt zijn als verblijfplaats.

Er zijn geen bomen in het plangebied aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Vliegroutes

In het plangebied zijn geen lijnvormige elementen aanwezig. Opgaand groen in de omgeving staat op gronden die buiten het plangebied vallen.

Foerageergebied

In het plangebied komen mogelijk foeragerende vleermuizen voor langs de randen (beschutting van opgaand groen) en langs de gebouwen (windbeschutting).

In het plangebied komen geen geschikte verblijfplaatsen voor door de bouwwijze, de smalle openingen, of juist te grote openingen waar te veel tocht ontstaat. Het gebouw is deels in slechte staat, andere delen zijn met aluminium bekleed waardoor het microklimaat te onstabiel is. Vliegroutes zijn afwezig omdat lijnvormige elementen ontbreken, het voornemen heeft op eventueel foeragerende vleermuizen geen effecten.

Overige zoogdieren

In tabel 3-1 is genoemd dat in de omgeving boom- en steenmarter voorkomen en de eekhoorn. Voor de eekhoorn en boommarter ontbreekt geschikt leefgebied, omdat er geen bomen zijn en het plangebied vrijwel geheel verhard is. Hierdoor biedt het geen geschikte leefomgeving.

De steenmarter kan echter dichter in de buurt van bebouwde omgevingen voorkomen. Geschikte schuilplaatsen ontbreken echter in het plangebied. Er zijn geen schuurtjes met een zolder bijvoorbeeld, alle gebouwen in het plangebied zijn uitgevoerd met platte daken. Hoewel er her en der scheuren zijn in nepgevels of uitstekende dakranden, is het gebouw zelf niet toegankelijk voor de steenmarter. Doordat het overige deel van het plangebied vrijwel volledig verhard is, is er geen geschikt leefgebied voor de steenmarter aanwezig. Hoewel het niet uitgesloten is dat er incidenteel een steenmarter door het gebied komt (passerend of foeragerend), heeft het gebied geen betekenis voor deze soort.

Mogelijk maken algemene soorten zoogdieren, zoals veldmuis, huismuis en egel van het gebied gebruik als leefgebied. Dit zijn echter 'tabel 1-soorten', waarvoor een algehele vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen.

Boommarter en eekhoorn komen niet voor in het plangebied, geschikt leefgebied ontbreekt door de grote mate van verharding. De steenmarter kan incidenteel aanwezig zijn in het plangebied, maar geschikte vaste rust- of verblijfplaatsen zijn afwezig.

Amfibieën

Mogelijk maken algemene soorten amfibieën, zoals gewone pad, van het gebied gebruik als leefgebied (buiten de voortplantingstijd leeft deze soort voornamelijk op het land). De algemene amfibieën vallen onder de zogenoemde 'tabel 1-soorten', waarvoor een algehele vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen. Behoudens de wettelijke zorgplicht geldt voor deze amfibieën verder geen beperkingen ten aanzien van het voorgenomen plan.

3.3 Resultaten aanvullend onderzoek

Het veldbezoek van 23 september 2015 is uitgevoerd tussen 18:00 en 21:30. Ten tijde van het avondbezoek waren de weersomstandigheden goed; 13° Celsius, windkracht 2-3 en geen neerslag.

Vogels

De resultaten van het tweede veldbezoek stemmen overeen met de resultaten van het eerste veldbezoek. Opnieuw zijn geen (oude) vogelnesten waargenomen. Het plangebied biedt enkel voor algemene broedvogels geschikte nestlocaties. Zo zijn de klimopplanten en braamstruiken (die vanuit de aangrenzende tuinen het plangebied ingroeien) inmiddels flink gegroeid en bieden geschikte nest- en schuillocaties.

De binnen het plangebied aanwezige structuren bieden geen geschikte nestlocaties voor jaarrond beschermde vogels (categorie 1 t/m 4 broedvogels) of niet-jaarrond beschermde vogels (categorie 5 broedvogels). Dit aangezien binnen het plangebied geen (voor categorie 1 t/m 5 broedvogels) geschikte oude bomen of geschikte openingen in het gebouw aanwezig zijn.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Tijdens het avondbezoek zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen; in- of uitvliegende vleermuizen zijn namelijk niet waargenomen. Hoewel kortstondig een paarroepende gewone dwergvleermuis is waargenomen, was er geen sprake van binding met gebouw of roepen vanaf/vanuit een vaste verblijfplaats in het plangebied.

Vliegroutes

Vleermuizen op de vliegroute zijn tijdens het avondbezoek niet waargenomen.

Foerageergebied

Tijdens het avondbezoek zijn aan de noordelijke zijde van het plangebied (in de luwte van het gebouw) maximaal twee foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat de resultaten van het aanvullend onderzoek overeenstemmen met de resultaten van het eerste veldbezoek (zie de geschiktheidsinschatting voor vleermuizen, zoals beschreven in paragraaf 3.2); het plangebied is bij vleermuizen enkel in gebruik als foerageergebied.

4 EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN

4.1 Inleiding

In tabel 4-1 is een overzicht weergegeven van beschermde soorten uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet, die (op basis van de quickscan en het aanvullende onderzoek) mogelijk hun leefgebied hebben in het plangebied. Deze soorten worden meegenomen in de effectenanalyse van de voorgenomen werkzaamheden op (leefgebieden van) deze soorten in paragraaf 4.2.

Tabel 4-1. Overzicht van de (mogelijk) aanwezige beschermde soorten van tabel 2 en 3 van de Ff-wet.

Soortgroep	Voorkomend in plangebied
Algemene broedvogels	diverse soorten mogelijk, zoals roodborst, winterkoning of merel
Zoogdieren (vleermuizen)	foerageergebied

Het is uit te sluiten dat andere beschermde soorten aanwezig kunnen zijn in en in de omgeving van het plangebied (zie hoofdstuk 3), of het leefgebied van deze soorten wordt niet aangetast. Alleen de soorten uit tabel 4-1 worden behandeld in het vervolg van deze rapportage.

4.2 Broedvogels (tijdens broedseizoen beschermd)

Het inrichten van de werklocaties waarbij het noodzakelijk is om bomen te snoeien en struiken te verwijderen heeft mogelijk tot gevolg dat broedende vogels verstoord worden. Voor broedvogels zijn de volgende maatregelen nodig om een overtreding van de Flora- en Faunawet te voorkomen:

- Voor de werkzaamheden (zoals verwijderen van struiken) rekening houden met het broedseizoen (half maart t/m half juli worden de meeste broedgevallen verwacht). Afhankelijk van het weer kan het broedseizoen eerder of later starten en langer doorgaan;
- Indien niet buiten het broedseizoen gewerkt kan worden, zijn (afhankelijk van het weer) controles op broedvogels noodzakelijk in de periode februari-september. Er is een kans dat een verstoringvrije zone rond het nest aangehouden moet worden. Buiten deze periode is de kans op aanwezigheid van broedvogels erg klein.

Door bovengenoemde maatregelen kan overtreding van de Flora- en faunawet worden voorkomen. Broedvogels (waaronder ook jaarrond beschermde vogels) kunnen door het aanbrengen van de juiste voorzieningen op termijn zelfs profiteren van de voorgenomen ontwikkeling. Hiertoe kunnen (in of rond de geplande nieuwbouw) voorzieningen worden aangebracht voor vogels. Hierbij kan worden gedacht aan het gebruik van nestpannen (voor huismussen en gierzwaluwen), neststenen (o.a. voor zwarte roodstaarten) en groenblijvende hagen (broedplek voor struweelvogels en schuilgelegenheid).

4.3 Vleermuizen

In het plangebied is foerageergebied van gewone dwergvleermuizen aanwezig. Aangezien in de omgeving van het plangebied diverse groenzones aanwezig zijn (o.a. in de aangrenzende achtertuinen) en in het plangebied slechts (maximaal) twee foeragerende gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen, betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied voor gewone dwergvleermuizen.

Gewone dwergvleermuizen kunnen worden verstoord indien bouwlicht wordt toegepast, en als deze (nachtelijke) bouwverlichting op aangrenzend groen/bomen wordt gericht. Felle verlichting is ook voor vleermuizen die in de bebouwde kom voorkomen verstorend. Negatieve effecten zijn echter te voorkomen door:

- Het gebruik van nachtelijke bouwplaatsverlichting zoveel mogelijk te beperken;
- Verlichting die toch noodzakelijk is, niet te richten op omringend groen, maar vanaf de rand van het gebied naar binnen gericht.

Door bovengenoemde maatregelen kan overtreding van de Flora- en faunawet worden voorkomen. Evenals vogels kunnen vleermuizen (door het aanbrengen van de juiste voorzieningen) op termijn

zelfs profiteren van de voorgenomen ontwikkeling. Hierbij kan worden gedacht aan het inmettelen van vleermuiskasten in de gevel (zie bijvoorbeeld vleermuiskasten op www.waveka.nl).

4.4 Conclusies en aanbevelingen

In het of nabij het plangebied komen beschermde soorten voor. Als gevolg van het voornemen wordt het leefgebied van de soorten niet aangetast zolang de in het rapport genoemde maatregelen genomen worden. Er is dan geen sprake van overtreding van de Flora- en faunawet. Een ontheffingsaanvraag Ff-wet is niet nodig.

Broedvogels

Door buiten het broedseizoen te werken of na voorafgaande broedvogelcontrole kan overtreden van verbodsbepalingen voorkomen worden.

Vleermuizen

Verstoring van foeragerende vleermuizen is te voorkomen door het zorgvuldig toepassen van eventueel benodigde bouwverlichting, en dit alleen te doen indien noodzakelijk.

Aanbevelingen

Het wordt aanbevolen om te verwijderen groenbeplanting voor 1 maart te verwijderen om de vestiging van broedvogels te voorkomen.

Bestemmingsplan

De Flora- en faunawet vormt ten aanzien van bestemmingsplanprocedures geen belemmeringen. Negatieve effecten op vleermuizen en broedvogels zijn te voorkomen door voorzorgsmaatregelen te nemen. Andere beschermde soorten komen niet voor in het plangebied of worden niet beïnvloed door de werkzaamheden.

5 LITERATUUR

Kooijmans, J.L., 2009. *Stadsvogels*, Vogelbescherming Nederland, Zeist.

Creemers, C.M. & Van Delft, J.C.W., 2009, *De amfibieën en reptielen van Nederland*, Stichting RAVON, KNNV-uitgeverij, Zeist.

Indirecte raadpleging Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF); www.telmee.nl
Informatiesite over libellen in Nederland; www.libellennet.nl
Informatiesite over vlinders in Nederland; www.vlindernet.nl
www.waveka.nl